

N. Ch. Raghunandan.

Indian classical musician

Non-stop Nattuvangam

How can one achieve name and fame? There are two ways of doing it as a wag once said. First, do something spectacular. The other is to do something very notorious. Different strokes for different people. But when one embarks on a difficult but not dubious path to making a name, one needs to put in seemingly impossible amount of hard work. And then the results will be truly spectacular.

Under the auspices of 'Sree swara tarangini' a world record marathon *Nattuvangam (Konagolu)*—was performed by NC Raghunandan. The 30 hours marathon programme held at the Telugu University, started at 9am on September 21st and concluded at 6pm on September 22.

Pics: Vasanth

ARTS

N. Ch. Raghunandan

CHAGANTY

ANY classical dance performance hinges on the performance of the dancer as well as that of the nattuvanar, the conductor. And it is very rarely that one comes across records being broken by nattuvanars.

N Ch. Raghunandan, a dance teacher, recently created a record by doing the nattuvangam non-stop for 30 hours at the Telugu University.

"I undertook this venture with encouragement from dancers whom I assisted in nattuvangam. On this occasion, dancers Venkateswara Rao, Siva Chandra, Kiranmayi, Geeta Madhuri, Jonnalagadda Anuradha and her students took part in the record breaking event.

The event, which began from 10 a.m. on September 21 and went on till 6 p.m. the following day, had dignitaries K Murali Mohan, Chairman, A P Film Development Corporation, C Narayan

Conducting with a mission

N Ch Raghunandan recently broke a record by doing the nattuvangam non-stop for 30 hours.

Reddy, Chairman, A P Council for Culture Prof Nayani Krishnakumari, Vice Chancellor, Telugu University, Dr Korada Narasimharao, Natyacharya and Yella Venkateswara Rao as audience.

Raghunandan has been a student of the mridangam maestro Yella Venkateswara Rao and Mahadevu Subbaraju.

"I am also learning vocal from Garimella Gopalakrishna. I have been approached to provide nattuvangam by some dancers. After a few rehearsals with them, I could easily do nattuvangam for solo recitals as well as dance ballets."

On being asked how someone untrained in dance could conduct it, he explains: "Though it is generally a student's guru who does the nattuvangam, sometimes circumstances such as the non-availability of the guru, forces one to seek another nattuvanar."

Was your record-breaking feat without hiccups? "None that I can

recall, except cramps and a sore throat. I went ahead with determination and had the blessings of my gurus and well wishers. Moreover, the dance items were familiar. In a few cases like the Varnam in Bharathanatyam, I had a briefing from the dancer concerned."

Can such freelancing in nattuvangam be viewed as a viable profession?

"See, I am basically a mridangist pursuing my MA in music. On the side, I could deputise as a nattuvanar. The need for an alternate supporting ensemble is being generally felt by dancers. Such support is also needed in vocal

and mridangam. If there are well trained mridangists, nattuvanars and vocalists, arranging a dance programme will become easier and cheaper for independent dancers."

Coming to the future of classical dance, Raghunandan believes that dance has become an expensive art both for the student and dancer. In the absence of the gurukula system, only institutionalised training in colleges/universities can keep the fine arts alive and growing. He strongly advocates that nattuvangam be made a subsidiary subject of for dancers and optional one for students of mridangam.

As for his future plans, Raghunandan plans to continue with providing nattuvangam besides playing mridangam and music support for dances. "I found that nattuvangam has a wider scope. In this area, I have some ideas. Basically, creativity and initiative are the two pillars of my mission."

Gita Govindam in 'ashtapadi'

DANCE The penultimate lyric where Radha and Krishna are shown at love play was dealt with suggestive eye and body language.

RANEE KUMAR

Guru Hemamalini Arni has always been credited with innovative approach, authenticity and aesthetic choreography. The latest from her school — Gita Govindam (12th century poet Jayadeva's collection of lyrics *ashtapadi*), does not fall short of expectations.

The beautiful blend of Hindustani classical ragas to Bharatanatyam format was stirred so deftly and carefully that not one chord went out of tune. The ballet could not have been more perfect in choice of lyrics, time-limit and presentation. The illusion of a silvery moon as the sole backdrop created a suggestive mood of moonlit night and *raasa leela* sans loud innuendos.

As such, handling of a theme like the *ashtapadi* through a ballet requires a maturity that was more than evident in the sensitive handling of the most erotic lines neither bypassing the romantic strain nor bordering on vulgar display. The penultimate lyric where Radha (Sharmila Taneja) and Krishna (Neha Jhunjunwala) are shown at love play was dealt with suggestive eye and body language, artistic stances and optimum dash of eroticism. Only one ingredient was missing — the suggestive spirituality that is the arterial nerve of all ancient poetry on Krishna.

With everything so carefully crafted there still could be one vital flaw to suppress the ballet from reaching exalted heights, as all other ballets of Hemamalini Arni have been able to, so far. And that was lack of soul in the dancers themselves. With the exception of Madhu Swaminathan, Priya Premnand, Satvika Ranganathan and Sharmila Taneja, the

RAAS LEELA The illustrative dance ballet. PHOTO: K. GAJENDRAN

others, especially all those who played the main role of Krishna, were not up to the mark.

While Madhu, as the *sakhi* (to Radhika) captivated the viewers with her ease and

élan and a smile that never seemed to leave her eyes and face, Priya as the narrator was more than responsible to have taken the viewers along without losing the sequence with excellent mime and

movements. Satvika's entry on stage as a smitten Radha was defined by a vivid series of *jatis* to which her lithe frame gave the precise impetus and her expressive face was suffused with emotions

of jealousy, love and anger all at the same time in the right quotient. Sharmila as Radha had the seasoned artiste's approach to *shringara* with eye gestures supplementing *hastha abhinaya*.

The facial distortions to convey mock anger could have been toned down a little. Young Naimisha as the deer was a pleasure to behold with her sprightly footwork and limpid looks. Female impersonating of Krishna need to inject a dose of masculinity in bearing and execution of dance just as male impersonation calls for more feminine gestures and body kinetics.

In the case of 'Gita Govindam', each lyric had a different pair of Radha-Krishna in action with all the Krishnas who crossed the stage being utterly feminine in movements to the point of marring the viewer's imagination of Lord Krishna's ethereal form. The bends and archs, the twists and coils displayed by Krishna characters in this ballet (from Urmi to Divya to Neha) as they danced was too feminine for appreciation and the facial expressions were one of confusion varying between a smile and surprise rather than the smart, elusive romantic that Krishna ought to be. The spirit of the ballet was snuffed out by the dancers who were not able to internalise the 'Krishna-Radha consciousness' that is the essence of 'Gita Govindam.'

Nevertheless, the ballet drew a capacity crowd at Ravindra Bharati. The live orchestra was pulsating with mellifluous notes of the flute (J. Dattatreya) and Sitar (Nanda Kumar) who in fact contributed to the aura of a Brindavan. Vocalist Vinati had a reach and clarity that were excellent while one of the male singers was more muffled with his words. Natuvangam by Raghunandan was compelling as was percussion by Sridharacharya and Samrat Kakeri.

Dramatic element to the fore

Kuchipudi dance originating from the yakshaganas, retains the dramatic element in both the expressional and abstract form of dance. This was evident in M. Venkateswara Rao's recital of "Ardhanareeswaram," at Ravindra Bharati, Hyderabad, organised by the State Culture Department.

Venkat's dance reflected the styles of his gurus — the yakshagana maestros Korada Nursimha Rao and Chinta Adinarayana Sarma — while rendering the virile mode of expression of Siva's tandava. His rendering of

DANCE

kaisiki vrithi or the delicate mode of expression in portraying the dance of Parvati, was helped by his training of the lasya form of dance under guru Dr. Uma Rama Rao. The dancer appeared with his one half dressed as Parvati and the other half as Siva. And a thin veil across the face was moved to the left and the right according to the character portrayed. The genetic interpretation of this dance is that there is always a man in a woman and vice versa. And this is displayed with the dramatic removal of the veil showing the integrated body in its totality, after a healthy simultaneous dance display of Siva and Parvati.

Earlier, Venkat after rendering a lyrical number "milita sangeeta" describing the other arts that blend with the art of dance, presented a monodrama "Mahisasuramardhini." This piece was totally rendered on rhythmic syllables and cymbals by Raghunandan who enabled the dancer to build up the tempo. Mahishasura, the demon, after receiving a boon from Brahma, indulges

Venkat as Ardhanareeswara.

in mayhem, slaughtering innocents. The Gods empower Kali to slay the demon.

Venkat's histrionics were enhanced by good lighting effects. The number ended with rhythmic chanting and dancing on "Aigiri nandini" in praise of the goddess.

Musical support for the evening was given by Raghunandan on nattuvangam, Gopala Krishna — vocal, Raja Gopalachari — mridangam, Rajsekhar — violin, and Somasekhar — flute. Makeup was done by Varma.

PRATIMA SAGAR

A devotional evening

VASAVI Academy of Education and Vasavi College of Music of Dance, presented an evening of Music and Dance as a tribute to Late Pandekanti Venkatasubbaiah, the founder-chief Patron of Vasavi Academy of Education.

Shoba Raju, gave an hour long concert of Annamacharya *kirtanas*. She first sang a Sanskrit composition of Annamacharya, followed by the popular *kirtana Kondalalo Nalakonna Koneti Rayadu vadu*. This was followed by *Ihame Kami Parame Kani, Chelada Harinama Soukhyamutham*. Then she sang the popular *Thandana Na Pura Thandanana*. She was accompanied by two tablas, a keyboard, veena and flute. The volume of the whole performance was very high, and in the small auditorium the sound at times was unbearable.

The second programme was a dance-drama, based on Jayadeva's *Geeta Govinda - Rasa Gopalam*. Swathi Somnath and her students presented the *ashtapatis* of Jayadeva, imparting it a story form. The ballet started with the slokam *Yadi Hari Smarana*. Then the famous *asthapati Jaya Jagidisha Hare* was performed, depicting the *dashavatars* of Lord Vishnu.

In the next scene, *Sakhi* encourages Radha to go and meet Krishna, who is playing with the Gopikas. Radha returns hurt as she is ignored by Krishna. Krishna, pacifying her, convinces her of his love. The ballet ends with the physical, spiritual and divine union of Radha and Krishna.

The dance was very well choreographed by Swathi Somnath. She exhibited good foot work and *abhinaya* as Radha. Raghunandan infused life through the *nattuvangam*. Vocal support was provided by Srivalli Sarma, Gayathri, Kanna Rao, Satyanarayana Murthy. The other accompanists were Bhanu Prasad (on the mridangam), Anantha Krishna, (on the flute) and Satyanarayana (on the veena).

VS □

Youth sets world record

N C Raghunandan, who set a nattuvangam world record, being felicitated by APFDC chairman Murali Mohan on Monday.—AP Times photo.

By Our Staff Reporter

HYDERABAD, Sept 22. N C Raghunandan, a student of the Potti Sriramulu Telugu University, today qualified for entry into the Guinness Book of World Records by successfully completing a marathon 30-hour nattuvangam in the city. The previous world record was 26 hours.

Dr C Narayan Reddy, MP and chairman of the state cultural council, felicitated Raghunandan. Presiding over the function, Paruchuri Gopalakrishna, writer, said Raghunandan was a symbol of Telugu University's pride.

Andhra Pradesh Film Develop-

ment Corporation chairman Muralimohan said there was a need to preserve traditional fine arts. He said during his recent visit to the USA, he noticed many Indians leading a highly traditional life.

Yella Venkateshwara Rao, mridangam exponent and Dean of the Department of Fine Arts, Potti Sriramulu Telugu University, said he was proud of Raghunandan for setting a world record.

Raghunandan said he was deeply indebted to his guru Yella Venkateshwara Rao and thanked the organisers Sree Swara Tarangini for helping him to set the world record.

సమవారం తెలుగువర్ణనలో స్వరకరంగిణి ఆధ్వర్యంలో జరిగిన 30 గంటల మృదంగాన నట్టు వాంగంలో ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పిన రఘునందన్ ను సన్మానించిన ఎల్లా వేంకటేశ్వరరావు, మురళీమోహన్, సి.నారాయణరెడ్డి, తదితరులు.

Fine debut

DANCE

Sathvika's Bharatanatyam arangetrans was notable.

SATHVIKA RANGANATHAN, who is barely out of her teens, presented her Bharatanatyam arangetrans recently. A student of Hemamalini Arni, her recital was marked by good laya, lasya, adavus and bhava. It was a pleasure to watch her execute the customary prayer to Vigneswara (in) followed by *Alarippu*, then the *Varnam*, a test to her prowess as an artiste, two selected items and a *tillana* as touching finale to her arangetrans. She was able to synchronise footwork, *hasti mudrikas*, *abhinaya* and movement with such style and confidence that one would put her down as a mature artiste. For one so young in age, her *abhinaya* (expression) in the *Ashtapadi Dheerasa mire yamuna teere* (*Yaman Kalyani*) proved to be her forte what with a mobile face and eyes, she could readily change from *shringara* to *viraha* and *bhakti* involving herself with each mood. While the popular *Kalai thookki nindraadum* (Surati) displayed her flexibility and footwork, the *varnam* (*pancharatna kriti* in *Arabhi Saadhinchane O manasa*) the highlight of the evening, was the acid test of her endurance and eligibility on stage. The penultimate *swaram* of the

Sathvika Ranganathan proved to be a confident and mature dancer.

varnam deserves a special mention for her lithe movement and unerring rhythm. *Tillana*, a pure *nritta* piece, testified her skills in footwork. She has the potential, perseverance and the commitment to make her footprints in the field of Bharatanatyam. Guru Hemamalini Arni and nattuvangam guru N Ch. Raghunandan ought to be complimented for carving out an elegant dancer of Sathvika. Narendra Luther, former chief secretary of AP was the chief guest to the arangetrans. His brief summary on the origin of dance was well-timed and apt preparing the audience for a visual experience of the same.

Varanasi Bhanuprasad on the mridangam, Sharada Dinamani's vocal support, Sai Kumar on the violin, Ravi Kiran on the flute and Raghavendra on the ghatam formed a flawless orchestra.

• RANEE KUMAR

Offer only at the Tanishq show
Circle - Tel: 6260281/ 632964

With great promise

DANCE Sathvika's involvement in her repertoire reflected her love for dance, says **RANEE KUMAR**

From the time she took to the stage, Sathvika seemed an engrossed artiste. Be it the prayer on the three aspects of Devi-Saraswathi, Lakshmi and Parvathi or the lengthy Swati Tirunal composition, the young dancer was able to absorb the essence of the verse and express, with an inborn slant for artistic emotion.

This strain was visible throughout her performance, which was staged at Ravindra Bharathi recently.

The *Bhavayami Raghuram* piece in seven cantos with appropriate briefing of the chain of events (*Ramayana*) by Guru Hemamalini Arni, was an aesthetic experience in more than one way. This winding number showed that Sathvika scores on *abhinaya* with sweet *sanchari bhavas* at their creative best. The credit for the choreography goes to her guru.

Agility and lithe movements were the artiste's forte for she was able to take up the stage space with ease and élan. She

graced through complex footwork patterns effortlessly but in executing them seemed to have overlooked certain basics like her *arai mandi* (at least in certain postures that do call for such a stance).

The composition had brilliant *abhinaya* sequences like the varied expressions for the line *Janaka sudha pranesham*, the *Maaya Shoorpanaka* episode (canto 3) where Sathvika resorts to just eye and body language to convey the coquetry and the *Mareecha* scene which was marked by fleeting footwork.

Captivating glances

Her sweet upward glances as Hanuman in the later sequence were captivating. The entire *Bhavayami* went brilliantly but for the absence of a *Padmanabha mudra* towards the tail end of the song, which was conspicuous by its absence.

Though the word is a signature line of the poet, surely the underlying dedicatory note to the Lord Padmanabha (Kera-

la's ruling deity) is evident enough to all artistes who chose to sing or dance this piece

Intelligent choice

The *Javali* in *Kamas* was an intelligent choice going by the young dancer's experience.

Sathvika in a beautiful magenta and cream costume looked and acted like the impish girl in mock anger, now bashful, now covetous, now in awe and later in devout happiness. Her mobile countenance could mirror varying moods with conviction. The next piece in *Yaman Kalyan* reiterated her grasp of *abhinaya*. This is not to say, that Sathvika excelled only on the expression front.

She was equally fast paced and dexterous when it came to footwork though in the course of her *teermanam* for *Bhavayami*, the three little jumps working towards the finish certainly marred on the aesthetics.

If Sathvika is bestowed with talent and staying power, He-

GRACE PERSONIFIED Sathvika Ranganathan was at her creative best with excellent 'abhinaya'.

mamalini Arni's brilliant choreography only served to enhance these traits. *Nattuvagam* by N.C.H. Raghunandan was feeble while Swetha on the vocals was good as long as she kept herself to the middle oc-

tave. Varanasi Bhanuprasad on the mridangam with percussion support by Sridharachari was like compliments to the rhythm. Sai Kumar on the violin and Ravi Kiran on the flute were at their usual best.

Innate talent on stage

BABY Sathvika Ranganathan (12) presented her Bharathanatyam dance debut at Ravindra Bharati on Wednesday, exhibiting natural grace from her impressive stepping onto the stage till the finale.

Sathvika showed her natural and innate talent right from her childhood and her par-

sented *Kalaitookki* in *Yadukula Kambhoji*, showing Lord Nataraja's cosmic dance with his characteristic posture of standing on one leg in different angles and how the celestial community joined in with their own musical and rhythmic support to Lord Shiva's dance.

Sathvika depicted the dance of a devotee describing the scene of Shiva's dance and praying for his blessings.

In *Rati Sukha Saare*, an *Ashtapadi* from Jayadeva's *Gita Govinda*, set to raga *Yamuna Kalyani*, Sathvika portrayed the romance of Radha and Krishna with a good understanding beyond her age. The *Thillana* in *Surati* was a fitting finale from the confident debut of Sathvika.

ents who noticed this promptly put her first under Radhika and later under noted guru Hemamalini Arni.

Even in the *Pushpanjali*, *Sadasivan Maindane*, an invocatory on Lord Ganesha, and the *Alaripu* in *Tisram*, Sathvika showed extreme confidence and precision of posture and timing.

She presented *Sadhinchene O Manasa* in *Arabhi*, one of the *Ghana Raga Pancharatna Krithis* of saint Thyagaraja, in place of the *Padavarnam*, which is the test for a Bharatanatyam dancer.

She came out with flying colours in this item, coping with the complex footwork in between the stanzas as also expressing the mischievous deeds of child Krishna, much to the delight of mother Yasoda and the *gopis*.

Sathvika's expressions were as natural as the mischievous Krishna peeping from behind her every move.

In the post-interval session, Sathvika pre-

sented *Kalaitookki* in *Yadukula Kambhoji*, showing Lord Nataraja's cosmic dance with his characteristic posture of standing on one leg in different angles and how the celestial community joined in with their own musical and rhythmic support to Lord Shiva's dance.

Incidentally, Sathvika seems to possess the talent in her genes, learning classical Carnatic music under Bharathi Subrahmanyam, and her hobbies include painting and craft work.

Hemamalini Arni sang with Sharada Dinamani's vocal support, while Raghunandan's impressive *nattuvangam* and Varanasi Bhanu Prasad's *mridangam* added lustre to the dance. Ravi Kiran was on the flute while Sai Kumar was on the violin. Verma provided make-up.

— CHAGANTY

HALLMARKED JEWELLERY

916

CARATAGE

Panna Jewellers

Appointed as Jewellery Valuer by Govt. of India

7-2-770; Panna Complex, Pot Market, Secunderabad - 500 003
Phone: 6210531, Fax: 7713797, R: 7706216

We accept all major Credit & Debit Cards

SRI JAIN ADS

Sathvika Ranganathan

Danseuse enthalls

PRIYA RAMACHANDRAN

HYDERABAD

For Sathvika Ranganathan, all of 18, the transition from fun-loving teenager to an graceful danseuse on stage is effortless. In a scintillating performance at Ravindra Bharati, to mark the tenth year celebrations of the Hyderabad Maanagar Tamil Sangam, she enchanted the appreciative audience with her Bharatnatyam recital.

The main item of the evening, *Sadhinchene O Manasa*, was an engrossing ballet about Maha Vishnu and his incarnations, Lord Rama and Lord Krishna. With her lithe movements and beautiful, expressive eyes, Sathvika effortlessly slipped into the many moods — the greatness of Rama, the magnificence of Maha Vishnu and the playfulness of Lord Krishna, impish yet sensuous. Her countenance deftly changed with every beat and her agile movements complemented the rhythm with elan.

Her other performances, which included a well-choreographed *thillana*, was much appreciated.

The audience was engrossed in the performance which was backed by Sangeeta Kala's delightful vocals and *nattuvangam* by N.C.H. Raghunandan.

Learning dance under the tutelage of Guru Smt. Hemamalini Arni for the past nine years, Sathvika is currently studying B.Com in the city.

Raghu on the way to Guinness Book

Anjali S. Nair

N.C.H. Raghu Nandan, an M.A. Music Student hails from Potti Sriramalu Telugu University. He holds a record. May be a Guinness record. He chanted Nattvangham continuously for 32 1/2 hours from September 21st to 22nd for seventeen dances. He is on his way to attract Guinness Book authorities.

You donot turn anywhere for proofs. he plays Nattuvangham for Shivachandra of Osmania University and parthasarathy of his own University. He dedicates all his gifts to his one and only Guru, L.R. Venkite shwara Rao. Raghu

FRIDAY REVIEW 3

In perfect *laya*

DANCE Sathvika's performance was a treat to watch.

Sathvika presented her *Sarangetram* when she was a twelve-year-old. She was always a part of ballets her guru choreographed and staged. She is now a full-fledged artiste and her performance at Ravindra Bharati last week for Tamil Sangham was a treat.

Sathvika opened her show with a devotional number followed by Mutthuswamy Deekshitar's popular composition *Vatapi Ganapathim Bhajeham* in Hamsadhwani. She presented the Thandava style which looked different. She chose to present a *pan-charatna kirtana* of Thyagaraja - *Sadhinchene* in Arabhi, which gave her scope to interpret the *charanas*.

Samayaniki Tagu Mataladi line was used to depict how Krishna impressed his mother Yasoda and the *gopikas*. The *chitta swaras* in it were used for the *Nritya* and *Nritta* parts of the dance with perfect *laya*, striking impressive postures at different stages of narration. Later, Sathvika took up a Tamil composition set in ragamalika and presented a theme on Markan-

STRIKING POSTURE Sathvika.

deya and went imaginative in extending the theme to present how the universe was created. She presented a lullaby rendered to put child Krishna to sleep which is called *Taalattu* in Tamil.

She then presented *Maru-barikorvajalara*, a *javali* in Khamas bringing into focus

Virahotkhanita Nayaki. N.Ch.Raghunandan's crisp nattuvangam to the mridan-gam support of Varanasi Bhanu Prasad went well with the show. Dattatreya on flute, Kollanka Saikumar on violin and V.Sridharacharya enriched the orchestral support.

G.S

యువత

నాట్యం నేర్చుకున్నవాళ్ళకు మాత్రమే అర్హమయ్యే 'నట్టువాంగం'లో మృదంగాన్ని అభ్యసిస్తున్న వర్తమాన కళాకారుడు ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పడం చరిత్రలోనే ప్రథమం. 34 గంటలపాటు ఏకధాటిగా "నట్టువనార్" (నట్టువాంగం చెప్పేవారు)గా నలిచి పండితులచే, ప్రముఖులచే శభాష్ అనిపించుకున్నారు నల్లూస్ చక్రవర్తుల రఘునందన్(23). ప్రస్తుతం తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో మృదంగ విభాగంలో ఎం.ఎ. చదువుతున్న 'రఘునందన్'కు నాట్యంలో ప్రవేశంలేదు.

నాట్యానికి ప్రాణం కళాకారుడు. కాగా ఉపప్రాణం వాద్యబృందం. ఈ

నృత్యానికి అనుగుణంగా మలుస్తున్నాడు. ఇలా మృదంగ కళాకారుడు నట్టువాంగం చేయడం నాట్యచరిత్రలో ప్రథమం. అరుదైన, అద్భుతమైన ఈ ప్రయోగం చరిత్ర సృష్టించడంలో ఆశ్చర్యమేమీలేదు. ఇప్పటివరకు స్వాతి సోమనాథ్,

చారు. నట్టువాంగంతోపాటు నృత్యదర్శకత్వం వహించడమేకాకుండా 'రఘునందన్' పాత్రపోషణలో కూడా

థిల్లీ, నాగ్ పూర్, బెంగళూరు, చిక్ మగళూరు, కాలికట్ నగరాలలో ఏర్పాటున నృత్యరూపకాలలో 'నట్టువనార్'గా రఘునందన్ నిర్వహించిన

ప్రావీణ్యం ఉంది. 'యక్షగానం' నాటకంలో రఘునందన్ వేసిన 'పరమేశ్వరన్' (ప్రధానపాత్ర) పాత్ర ద్వారా ఉత్తమ కళాకారుడి అవార్డు అందుకున్నారు.

భూమిక అద్భుతం. అదే విధంగా థిల్లీ కల్చరల్ అకాడమీ, నాట్యాలయ పెన్సివల్(చిదంబరం), కలకత్తాలో జరిగిన ఇంటర్నేషనల్ కల్చరల్ మేడ్, హిమాచల్ ప్రదేశ్, కోయంబత్తూరు, ఊటీ

నగరాలలో రఘునందన్ ప్రదర్శనలు సంగీత పండితుల ప్రశంసలు పొందాయి.

దేశీయంగానే కాకుండా అంతర్జాతీయ స్థాయిలోనూ ఈ కళాకారుడు పేరు ప్రఖ్యాతులు ఆర్జించారు. స్టాక్ హోం(స్విడన్)లో జరిగిన 'రీ ఓరియంట్ ఫెస్టివల్'లో స్వాతి సోమనాథ్ బృందంకు 'నట్టువనార్' వేన్నేళ్ళ పొగడ్డలు అందుకుంది. రఘునందన్ మరిన్ని కీర్తిప్రతిష్ఠలు అందుకోగలడనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

—కళాధర్

నట్టువాంగంలో ఆరితేరిన రఘునందన్

రెండింటికి గురుస్థానం 'నట్టువాంగం' 'నట్టువనార్' నాట్యాన్ని, సంగీతాన్ని, సాహిత్యాన్ని సమపాళ్ళలో మేళవింపజేసి నృత్యానికి ప్రాణప్రతిష్ఠ చేసే గొప్పగుణకుడు. అయితే 'రఘునందన్' నాట్యచార్యుడుకాదు. ఆ మాటకు వస్తే నాట్యం గురించి తెలియదు. 'మృదంగం'లో ప్రవేశం ఉంది. మృదంగ జతలను తీసుకుని

వెంకట్, రాజేశ్వరి, సాయినాథ్, ప్రపుల్ల వంటి ప్రముఖ నృత్య కళాకారులకు 'నట్టువనార్'గా పనిచేశారు. ప్రపుల్ల చేసిన నృత్యానికి 'కోరియోగ్రాఫర్'గా అద్భుతమైన ప్రావీణ్యం ప్రదర్శించారు.

'రాగగోపాలం', 'శంకరాచార్య' నృత్యరూపకళకు నట్టువాంగంతో పాటు నృత్య దర్శకత్వం వహించారు.

అంతర్జాతీయ బాలల యువజనుల చిత్రోత్సవం

హైదరాబాద్ లో ఎంతో ఘనంగా ప్రారంభమైన అంతర్జాతీయ బాలల యువజనుల చిత్రోత్సవం పలువురి మన్ననలను పొందుతోంది. బాలలేగాక యువజనులు కూడా ఈ ఉత్సవంలో ఉత్సాహంగా పాల్గొంటున్నారు.

నట్టువాంగంలో చరిత్ర సృష్టికి సమకట్టిన రఘునందన్

(ఆంధ్రప్రభ విశేషం)

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 21: నాట్యరంగంలో గురుస్థానమైన నట్టువాంగానికి ఎంతో ప్రాముఖ్యత ఉంది. దక్షిణాదికి చెందిన కూచిపూడి, భరతనాట్య రీతులలో నట్టువాంగ నర్తకులకు గత విశేషం చేసే మార్గదర్శకుడే గాక, గాత్ర, వాద్యాలతో తన జటి విన్యాసాన్ని మేళవించి ప్రదర్శన రక్షింపగలిగినందుకైతే.

ప్రముఖ సంస్థ స్వరతరంగణి ఆధ్వర్యం నగరంలోని పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగువిశ్వవిద్యాలయ ఆడిటోరియంలో విశ్వవిద్యాలయ సంగీత శాఖ విద్యార్థి, వర్తమాన కళాకారుడు నల్లాన్ చక్రవర్తుల రఘునందన్ 30 గంటల మార్థాన ప్రపంచ రికార్డు కోసం నట్టువాంగ కార్యక్రమాన్ని ఆదివారంనాడు ప్రారంభించారు. రాష్ట్ర చలనచిత్ర పరిశ్రమాధిపతి సంస్థ అధ్యక్షులు మురళీమోహన్, విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షురాలు నాయని కృష్ణకుమారి, ప్రముఖ నటులు జె.వి.బోమయాజులు, లలిత కళాపీఠం అధిపతి యల్లావెంకటేశ్వరరావు, ప్రముఖ నాట్యచార్యులు కోరాడ నరసింహారావులు ప్రారంభ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

రఘునందన్ చేపట్టిన ఈ ప్రక్రియ కళారంగంలో సూతన ఒరవడిని, వర్తమాన కళాకారులకు ఉత్తేజాన్ని అందించగలదని పలువురు వక్తలు ఆశంకించారు. ఆదివారంనాడు ఉదయం 10 గంటలకు ప్రారంభమైన ఈ కార్యక్రమం సోమవారం సాయం

త్రం వరకు జరుగుతుంది. ప్రపంచ రికార్డు కోసం చేస్తున్న ఈ ప్రదర్శనలో నిబంధనల ప్రకారం ప్రతిగంటకు 5 నిమిషాల విరామం వుంటుంది. ఈ కాల వ్యవధిలో కళాకారుని ఆలోగ్య పరిస్థితిని అప్పటికప్పుడు నిష్ఠాతులైన వైద్యులు పర్యవేక్షిస్తున్నారు. విశ్వవిద్యాలయ నాటక రంగానికి విజయం.

వార్త, శ్రీధర్ టీవీ రాజులు సమన్వయ కర్తలుగా విద్యార్థులు ఈ ప్రదర్శన నిర్వహణకు తమ వంతు సహకారాన్ని అందిస్తున్నారు. ఈ ప్రదర్శనలో ప్రముఖ నాట్యకళాకారులు వెంకట్, కిరణ్మయి, ఎలిజబెత్, హిమబిందు, రవిసుబ్రహ్మణ్యం, శివచంద్ర, దీపి,

హరిత, భావన, వృత్త, జోన్నలగడ్డ అనురాధ, లక్ష్మీదేవి, అపర్ణ తదితరుల నాట్యంపై, భానుప్రసాద్, వినోద్, పి.ఆర్.సి. శర్మలు మృదంగంపై, రాజశేఖర్ వయ్యలినపై, నాగేశ్వరరావు, వెంకట్, అనితాగౌడ్లు ఆహార్యం కళ్యాణశర్మ, సంగీత కళ, గోవిందరెడ్డి, రాజ్యలక్ష్మి, నాగిని, లక్ష్మి సుబ్రహ్మణ్యం గాత్రం అందిస్తున్నారు.

సంగీతంలో షం.వి. ద్వితీయ సంచత్వరం చదువుతున్న రఘునందన్ పలు ప్రతిష్టాత్మకమైన సభలలో ప్రముఖ నర్తకిమణులు స్వాతిసోమనాద్, రాజేశ్వరిసాయి నాద్, లలితాకళ్యాణి, ప్రపుల్లాశ్రీనివాస్, వెంకటేశ్వరరావులకు తన సహకారాన్ని అందించారు. అంతర్జాతీయంగా లండన్, డెన్మార్క్, స్వీడన్, స్పాక్ హోమ్, కోపెన్ హేగన్ లలో ఈ ఏడాది జూలైలో నిర్వహించిన అనేక కార్యక్రమాలలో దేశం తరపున రఘునందన్ కళా ప్రతినిధిగా పాల్గొన్నారు.

కేంద్ర సంగీత నాటక అకాడమీ గౌరవ సత్కారంతోపాటు అనేక సన్మానాలను ఈయన పొందారు.

సోమవారంనాడు ముగింపు సభలో యల్లావెంకటేశ్వరరావు, నాట్యచార్యులు వేదాంతం సత్యనారాయణ శర్మ, ప్రముఖ సంగీత విద్వాంసులు ఎన్.సి.హెచ్.కృష్ణమాచార్యలకు విశిష్ట సత్కారంతోపాటు గరిమెల్లగోపాలకృష్ణ, మహదేవ ముఖ్యరాజులకు గురుసత్కారాన్ని చేయమనున్నారు.

రఘునందన్ ను అభినందిస్తున్న ఆచార్య సివారె, మురళీమోహన్, యల్లా వెంకటేశ్వరరావు

నట్టువాంగంలో రికార్డు సృష్టించిన రఘునందన్

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 22 (ప్రభాతవార్త) : ముప్పై గంటలపాటు అవిశ్రాంతంగా నట్టువాంగం నిర్వహించి ఎన్.సి.హెచ్. రఘునందన్ తెలుగు భూమిని ప్రపంచవ్యాప్తం చేశాడని వక్తలు అభినందించారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థి రఘునందన్ ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పాలన్న దృఢ యంతో ముప్పై గంటల నట్టువాంగం కార్యక్రమాన్ని ఆదివారం ఉదయం 10 గంటలకు ప్రారంభించాడు. సోమవారం సాయంత్రం ఆరు గంటలకు తన రికార్డు కార్యక్రమాన్ని ముగించాడు. ఈ ముగింపు సభలో రాజ్యసభ సభ్యులు ఆచార్య సి. నారాయణరెడ్డి ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. ఎఫ్.డి.సి. ఛైర్మన్ మురళీమోహన్ విశిష్ట అతిథిగా పాల్గొన్నారు. సుప్రసిద్ధ నాట్య విద్వాంసులు కోరాడ నరసింహారావు, మృదంగ వాద్య నిపుణులు యల్లా వెంకటేశ్వరరావు (మిగతా 3వ పేజీలో)

ఆంధ్రజ్యోతి 23.9.97 మంగళవారం

నట్టువాంగంలో 30 గంటల ప్రపంచ రికార్డు సృష్టించిన నత్తరిమ్మమ్మ నటుడు మురళీమోహన్ చిత్రంలో పినారె, పరుచూరి గోపాలకృష్ణ, యల్లా వెంకటేశ్వరరావు, ప్రభులు ఉన్నారు.

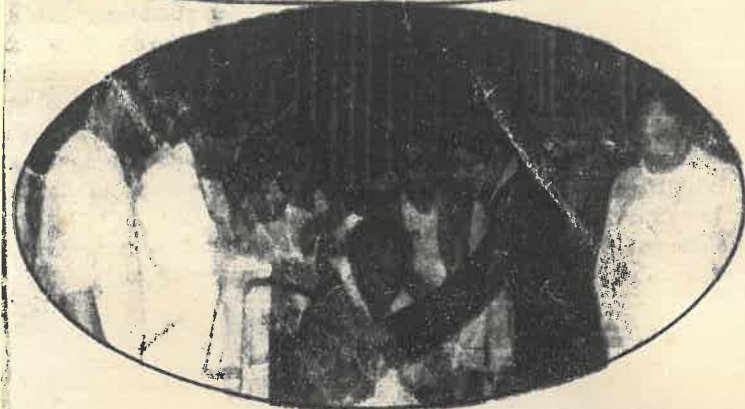
రఘునందన్ పతల్ రికార్డ్

రవీంద్రవారం, సెప్టెంబర్ 22 (ఫ్రీట్ మ్యాన్): శ్రీ బ్రదండి రామానుజ చినజీ యర్ కుటాశిమ్మలతో పల్లెల్ చక్రవర్తుల రఘునందన్ ప్రారంభించిన 30 గంటల నిర్విఘ్న నట్టువాంగ కార్యక్రమం పోసు వారం పాటు విజయవంతంగా ముగిసింది. ప్రపంచ రికార్డును అధిగమించడంకోసం అదివారం ఉదయం పది గంటలకు పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వ విద్యాలయ అడిటోరియంలో ఈ ప్రదర్శన ప్రారంభమైంది. గంటకు అయిదు నిమిషాల విరామం ప్రిమియం టూ రఘునందన్ 1800 నిమిషాల సేపు నట్టువాంగం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా 30 మంది వ్యక్తుల ప్రదర్శనలను ఆయన నట్టువాంగానికి తగ్గట్టుగా విశ్లేషించారు. ఈ సందర్భంగా ప్రముఖ పివీ రచయిత, నటుడు పరుచూరి గోపాలకృష్ణ మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో కళాభివృద్ధికి స్వర్ణయు ఎస్టిఆర్ ప్రారంభించిన తరువాత విశ్వవిద్యాలయానికి ఈ రికార్డుతో ఒక సాధకత లభించిందన్నారు. ఈ రికార్డుతో ఆంధ్రులకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఘనకీర్తి లభించిందని పరుచూరి

30 గంటలపాటు నట్టువాంగ వాదన

అన్నారు. ముగింపు నభకు ఆయన అధ్యక్షత వహించారు. రాజ్యసభ సభ్యులు, రాష్ట్ర శాస్త్రసృజిత మండలి అధ్యక్షులైన డాక్టర్ పి. వారాయణరెడ్డి ప్రసంగిస్తూ రఘునందన్ రికార్డుతో అంతర్జాతీయ స్థాయిలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం కీర్తినిస్తోందని మరొక ఇమెమడించాడన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ చలనచిత్ర పరిశ్రమలోని నందీ అధ్యక్షులు ఎం. మురళీమోహన్ మాట్లాడుతూ ప్రపంచ రికార్డును సాధించిన రఘునందన్ అభినందనీయుడన్నారు. స్నేహితులు ఇచ్చిన సహకారం వల్లనే తాను ఈ విజయం సాధించగలిగానని రఘునందన్ చెప్పారు. ఈ సభలో ఇంకా యల్లా వెంకటేశ్వరరావు, కోరాడ పరమహంసారావు, ఎన్.పి.హెచ్ కృష్ణ మావార్యులు, గడిమర్ల గోపాలకృష్ణ మహాదేవ సుబ్బరాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఈ ప్రపంచ రికార్డు కార్యక్రమాన్ని శ్రీ స్వర తరంగిణి ఏర్పాటుచేసింది.

నట్టువాంగంలో వల్లగొండ రఘునందన్ ప్రపంచ రికార్డు

రికార్డుగా ముప్పైగంటల పాటు నట్టువాంగంతో ప్రపంచ రికార్డు నెలకొల్పిన నల్లగొండకు చెందిన రఘునందన్ ను సోమవారం నాడు హైదరాబాద్ లో సన్మానిస్తున్న మురళీమోహన్, వేదికపై పినారె, పరుచూరి, ఎల్లా వెంకటేశ్వర రావు

నట్టువాంగంలో రఘునందన్ ప్రపంచ రికార్డు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ విలేంరి)

హైదరాబాద్, సెప్టెంబర్ 22 : హైదరాబాద్ లోని పొత్తిశ్రీరాములు తెలుగువిశ్వ విద్యాలయం సంగీత విభాగానికి చెందిన సంగీత శాఖ విద్యార్థి నల్లగొండ చక్రవర్తుల రఘునందన్ 30 గంటల పాటు నట్టువాంగ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించి ప్రపంచ రికార్డు సృష్టించారు. నల్లగొండ పట్టణానికి చెందిన ఇతను అదివారం విశ్వవిద్యాలయ అడిటోరియంలో ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించాడు. అదివారం మొత్తం పోసువారం పాటు విజయవంతంగా పాగి అందరినీ ఆకర్షించేటట్లు చేసింది. ముగింపు సమావేశంలో రాజ్య సభ సభ్యులు పినారె యర్రెడ్డి, ముఖ్య అతిథిగా, రాష్ట్ర చలనచిత్ర మండలి అధ్యక్షులు మురళీమోహన్ విశిష్ట అతిథిగా, ప్రముఖ నాటక రచయిత పరుచూరి గోపాలకృష్ణ అధ్యక్షులుగా పాల్గొని రఘునందన్ ను మనంగా పత్ని రిందారు. ఇంత సరకు పరిగణనలో తన 24 గంటల రికార్డును రఘు అధిగమించి పరికృత రికార్డు నెలకొల్పాడు. రఘు నట్టువాంగం కార్యక్రమం 30 గంటలపాటు విశ్రాంతి పొంది, సంగీతంలో ఎం.ఎ. (మృదంగం) ద్వారా సుపరకారం పదునూరున్న రఘు న్యాయార్థి, పాల్గొని, ప్రియన్, కోపన్ హెగన్, లండన్ కళాశాలలో జూనియర్ అనేక కార్యక్రమాలలో చేతం తరఫున పాల్గొన్న తీత ప్రతిపదిగా పాల్గొన్నాడు. కేంద్ర సంగీత నాటక అకాడమీ పక్కా రాష్ట్ర అందుకున్న రఘు దేశ వ్యాప్తంగా అనేక సంగీత, నృత్య ఉత్సవాలలో పాటునందుకున్నాడు.

of
South Zone Cultural Centre
Ministry of Human Resources, Government of India

CERTIFICATE OF PARTICIPATION

Raghunandan Nallanchakravarthula

*Has Participated in the Workshop conducted in Kuchipudi
Dance held at Shilparamam Crafts Village, Madhapur,
Hyderabad from 5th May to 13th June 1999.*

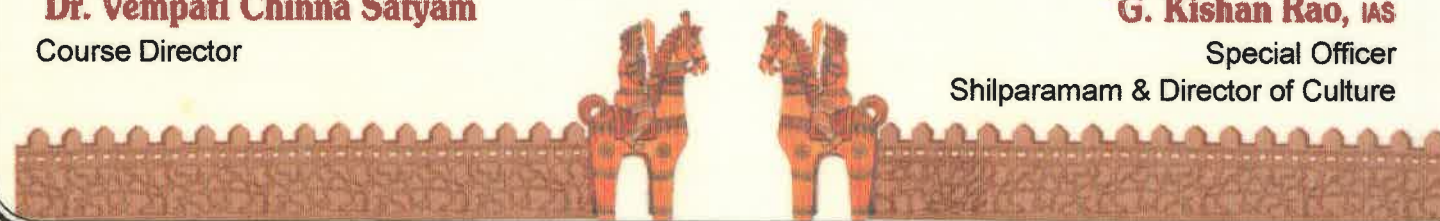
We appreciate his/her sincere efforts in striving for perfection.

Vempati Chinna Saty

Dr. Vempati Chinna Satyam
Course Director

G. Kishan Rao

G. Kishan Rao, IAS
Special Officer
Shilparamam & Director of Culture

Akhila Bharata Kuchipudi Natya Kalamandalali
(Regd)
KUCHIPUDI

CERTIFICATE

This is to Certify that Sri / Smt / Kumari N. C. Raghu Nandan
Sahakaram Nattu Vangam. Prize in the State level
Kuchipudi Dance Competitions for Dance.
participated by providing

Kuchipudi
Dt 26.1.91

V. S. Sarma
President

Secretary

WORLD TELUGU FEDERATION

సంఘమున ఏకం

UNITY IS STRENGTH

Second Conference, Hyderabad

27-29 December 1996

We hereby certify that

Mrs. Ch. Raghu Nandan

participated in the above conference and deliberations.

File / She Participated Nottingham

Dr. Venkat (Aradhanareshwarar) D. S.

Recital on 29th Dec 1996

WV

President
World Telugu Federation

SRD

Chairman

Central Institute of English and Foreign Languages, Hyderabad

ANNUAL DAY CELEBRATIONS, 1996
(Organized by CIEFL Non-Teaching Staff Welfare Association)

CERTIFICATE

Name : ..... *Mr. N. G. Raghunandan* .....

Cultural item : ..... *Nattuvangam* .....

Pandeyan
Cultural Secretary
Cultural Programmes

Malik
President
CIEFL NTSW Association

Ush
Registrar
CIEFL, Hyderabad

NATIONAL SERVICE SCHEME
STATE SILVER JUBILEE CONVENTION
HYDERABAD - ANDHRA PRADESH

CERTIFICATE

This is to certify that Mr./Ms. M. C. Raghunandan, Telugu University
of Osmania University participated in the State Silver Jubilee Convention
sponsored by A.P. State N.S.S. Cell and Department of Youth Affairs and Sports, Ministry of H.R.D.
Govt. of India, on 20th September 1994 at Hyderabad.

State N.S.S. Co-ordinator &
Commissioner of Collegiate Education, Hyd.
Govt. of Andhra Pradesh

Deputy Programme Advisor
N.S.S. Regional Centre, Hyderabad
Govt. of India

As a Mridangam player

With Padmasri Srikala Bharath
 &
 K. J. Sarasa

Hon. Home minister Sri Jana Reddy.

Padma Bhushan Vempati China Satyam.

